

Samla in, återvinn!

Uppföljning av producentansvar
för 2009

RAPPORT 6482 • JANUARI 2012

Samla in, återvinn!

Uppföljning av producentansvaret för 2009

Beställningar

Ordertel: 08-505 933 40

Orderfax: 08-505 933 99

E-post: natur@cm.se

Postadress: CM Gruppen AB, Box 110 93, 161 11 Bromma

Internet: www.naturvardsverket.se/publikationer

Naturvårdsverket

Tel: 010-698 10 00 Fax: 010-698 10 99

E-post: registrator@naturvardsverket.se

Postadress: Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm

Internet: www.naturvardsverket.se

ISBN 978-91-620-6482-2

ISSN 0282-7298

© Naturvårdsverket 2012

Elektronisk publikation

Förord

I denna rapport presenterar vi uppföljningen återvinningsnivåerna för det avfall som omfattas av producentansvar för 2009. Naturvårdsverkets diarienummer för ärendet 635-1952-10 Rp.

Rapporten bygger på underlag från materialbolag, som samordnar återvinningsrapporteringen från producenter. Underlaget har granskats och bearbetats av Naturvårdsverket och Svensk MiljöEmissionsData (SMED). I årets upplaga har vi valt att enbart redovisa de uppgifter som materialbolagen rapporterat in och de kommentarer som behövs för att tolka uppgifterna.

Rapporten har utarbetats av Cecilia Mattsson, Helen Lindqvist och Lars Eklund vid Naturvårdsverkets avdelning för uppdrag och avdelning för genomförande.

Stockholm i januari 2012
Naturvårdsverket

Läsanvisningar

Rapporten inleds med sammanställning av återvinningsresultaten för förpackningar 2009 och 2008 (tabell 1).

I övrigt har vi redovisat information och resultat för en produktgrupp i taget. ”Procent” är viktprocent om inget annat anges, i denna rapport.

Kapitelindelningen följer i huvudsak produktgrupperna. Årets redovisning omfattar enbart uppgifter från materialbolagen.

Målen för respektive produktgrupp finns i inledningen av avsnittet och/eller under tabellen med återvinningsresultat. Målen för förpackningar gäller från 1 januari 2006. Det samma gäller för dryckesförpackningar (plastflaskor och metallburkar) som ska ingå i godkända retursystem. Kommentarer till uppgifter som gäller tidigare år ligger kvar från tidigare versioner av Samla in, återvinn!, under tabellerna.

Vi har också valt att redovisat de uppgifter om förpackningar som vi kommer att rapportera till EU under en egen rubrik.

För mer information om producentansvaret i Sverige och Naturvårdsverkets pågående arbete hänvisar vi till vår hemsida www.naturvardsverket.se.

Innehåll

FÖRORD	3
LÄSANVISNINGAR	4
INNEHÅLL	3
SAMMANFATTNING	5
Förpackningar	5
Returpapper	7
Frivilliga åtaganden	7
Däck	7
Bilar	7
Elavfall	7
COLLECT AND RECYCLE! – SUMMARY	9
Packaging	9
News and pams (graphic papers)	11
Voluntary commitment	11
Tyres	11
Scrapped vehicles (ELV)	11
Waste electrical and electronic equipment (WEEE)	11
FÖRPACKNINGAR	13
Företag som inte är anslutna till materialbolagen	15
Glasförpackningar	16
Plastförpackningar	17
Förpackningar av papper, papp, kartong och wellpapp	18
Metallförpackningar	19
Dryckesförpackningar	21
Engångs PET-flaskor (Å-PET)	21
Aluminiumburkar	22
PET-flaskor för återfyllnad (R-PET)	22
Returglas	22
Träförpackningar	23
Övriga förpackningar	24
Frivilligt åtagande för lantbruksplast	25

EU-RAPPORTERING FÖR FÖRPACKNINGAR	26
RETURPAPPER	28
KONTORSPAPPER	30
DÄCK	31
Insamlingssystem	31
Anslutningsgrad	31
Resultat	31
Lager och export av däck	32
Materialåtervinning och materialersättning	32
PRODUCENTANSVAR FÖR BILAR	33
EU:s mål för återanvändning och återvinning	33
Rapportering av resultat	33
Så beräknas återvinningen	34
Hur ser framtidens återvinning ut?	34
ELEKTRISKA OCH ELEKTRONISKA PRODUKTER OCH BATTERIER	35
Insamlingen av elavfall	36
Insamlingen av batterier	38
Lagstiftningen	39
KÄLLFÖRTECKNING	41

Sammanfattning

I denna rapport presenterar vi uppgifter om insamling och hantering av avfall som omfattas av producentansvar för 2009.

Förpackningar

Den totala mängden förpackningar och återvinningen har minskat något. Den totala återvinningen var 78 procent, beräknat enligt den svenska förpackningsförordningen. Av detta är 59 procent materialutnyttjande och 18 procent energiåtervinning.

Alla förpackningsslag klarar de nationella målen för materialutnyttjande, men plast klarar inte målen för återvinning (material- och energiutnyttjande).

Materialutnyttjande av **plast** ligger kvar på 31 procent. Energiutnyttjandet har dock minskat i redovisningen från materialbolagen: från 30 till 5 procent¹. Totala återvinning ligger på 36 procent. Målet är 70 procent, och minst 30 procent materialutnyttjande.

För **metall** ligger materialutnyttjande låg på 73 procent, d.v.s. 3 procentenhet över målet.

Materialutnyttjande av **glas** har minskat: från 94 till 90 procent. Målet ligger på 70 procent.

Materialutnyttjande av **pappersförpackningar** ligger kvar på 74 procent. Målet är 65 procent materialutnyttjande. Den sålda mängden minskade med drygt 4 000 ton.

För **träförpackningar** rapporterar materialbolaget en 100-procentig återvinning även under 2009. Uppgiften är baserad på hur förpackningsavfall av trä hanteras i hela landet.

Resultaten för 2008, beräknade enligt den svenska förpackningsförordningen, redovisas i Tabell I. Energiutvinning av metallförpackningar (aluminium) räknas inte med enligt den svenska förpackningsförordningen.

¹ FTI samlar sen 2008 in mjukplast i egen regi, och rapporterar f.o.m. 2009 enbart de mängder man samlat in via sina egna system. Tidigare rapporterade de även en andel av den mjukplast som gick förbränning tillsammans med annat (hushålls)avfall.

Tabell I. Resultat av förpackningsinsamlingen 2009, redovisning enligt den svenska förpackningsförordningen. (Resultat för 2008 inom parentes).

Materials lag	Satt på marknaden (ton)	Material-återvinning (ton)	Energi-utnyttjande (ton)	Material-återvinning (%)	Energi-utnyttjande (%)	Total återvinning (%)
Glas	197 000 (186 000)	178 100 (174 000)	0 (0)	90 (94)	0 (0)	90 (94)
Plast, ej PET	168 615 (170 257)	52 570 (52 224)	7 596 (50 245)	31 (31)	5 (30)	36 (60)
PET-flaskor, ej återanvändning	23 003 (22 893)	19 376 (19 196)	0 (0)	84 (84)	0 (0)	84 (84)
Papper, papp, kartong, wellpapp	646 709 (650 968)	479 702 (482 102)	0 (0)	74 (74)	0 (0)	74 (74)
Metall, ej dryckesförpackningar	45 838 (48 750)	33 399 (32 477)	0 (0)	73 (67)	0 (0)	73 (67)
Returburkar (aluminium)	18 042 (17 169)	16 261 (15 622)	0 (0)	90 (91)	0 (0)	90 (91)
Trä	307 009 (300 248)	57 000 (50 000)	250 000 (250 000)	19 (17)	81 (83)	100 (100)
Totalt	1 406 216 (1 396 285)	836 408 (825 621)	257 596 (300 245)	59 (59)	18 (22)	78 (81)

I Tabell II presenteras återvinningsresultaten för 2009 beräknade, och uppdelade på kategorier, enligt EU:s Förpackningsdirektiv. Vi har lagt till en schablonsiffra för ”övriga förpackningar”. Den beräknas som 1 procent av sammanlagda mängden förpackningar av glas, plast, papper, metall och trä.

Tabell II. Återvinningsresultat för 2009, beräknat enligt EU:s förpackningsdirektiv (94/62/EG). (Resultat för 2008 inom parentes)

Förpackningsslag	Satt på marknaden (ton)	Material-återvinning (ton)	Energiutnyttjande (ton)	Material-återvinning (%)	Total återvinning (%)
Glas	197 000 (186 000)	178 100 (174 000)	0 (0)	90 (94)	90 (94)
Plast	191 618 (193 150)	71 946 (71 420)	7 596 (50 245)	38 (37)	42 (63)
Papper	646 709 (650 968)	479 702 (482 102)	0 (0)	74 (74)	74 (74)
Metall	63 880 (65 919)	49 660 (47 004)	0 (450)	78 (71)	78 (72)
Trä	307 009 (300 248)	57 000 (50 000)	250 000 (250 000)	19 (17)	100 (100)
Övrigt	14 062 (13 963)	-	-	-	-
Totalt	1 420 278 (1 410 248)	836 408 (824 526)	257 596 (300 695)	59 (58)	77 (80)

Returpapper

Insamlingsgraden för returpapper ligger på 91 procent. En ökning med 1 procentenheter. Målet är att 75 procent av den konsumerade mängden ska samlas in och materialåtervinnas.

Frivilliga åtaganden

Branscherna har gjort frivilliga åtaganden om att materialåtervinna 30 procent av all lantbruksplast och 75 procent av allt kontorspapper.

Under 2009 materialutnyttjades 88 procent av lantbruksplasten och 72 procent av kontorspapperet.

Däck

Återvinningsgraden av uttjänta däck beräknas till cirka 100 procent, av SDAB. Knappt hälften av de insamlade däcken gick till energiutvinning i cementindustrin eller i värmeverk. Ungefär en tredjedel gick till materialåtervinning och materialersättning. En mindre del däck går till export och regummering. Inga däck har gått till deponering.

Bilar

90 procent av skrotbilens vikt återanvändes eller återvanns, under 2009. Producenterna når därmed målet i förordningen.

Elavfall

All försäljning och insamling ska rapporteras av producenterna till Naturvårdsverkets EE- & Batteriregister. Producent är den som tillverkar och säljer eller importerar och säljer elektriska eller elektroniska produkter eller batterier.

El-Kretsen och Elektronikåtervinningsföreningen är de två kollektiva insamlings-system som hanterar det mesta av elavfallet från hushåll och även en del verksamhetsavfall. El-Kretsen, Elektronikåtervinningsföreningen och BlyBatteriRetur samlar in batterier. Totalt samlade svenskarna in 16,4 kg elavfall per svensk, vilket är ungefär lika mycket som 2008. Ca 3,5 kg batterier per person samlades in.

Svenska producenter sålde 220 000 ton elektriska och elektroniska produkter, och samlade in 153 000 ton elavfall under 2009, enligt vad de rapporterat till EE- & Batteriregistret. 32 600 ton batterier samlades in och 39 000 ton sattes på marknaden. Nästan alla registrerade producenter har rapporterat till i EE- & Batteriregistret.

Collect and recycle! – summary

In this report we present information on the collection and treatment of waste that falls under producer responsibility for Sweden 2009.

Packaging

The total amount of packaging put on the market has decreased slightly. So has the amount recovered. The total recovery, calculated according to the Swedish Ordinance (2006:1273) on producer responsibility for packaging, was 78 per cent, of which 59 percent is recycling and 18 percent energy recovery. All the results for 2009, calculated according to the Swedish Ordinance (2006:1273) on producer responsibility for packaging, are found in Table I.

All of the packaging materials reach the national targets for recycling. But plastic does not reach the target for total recovery (energy and material).

The recycling of **plastic** packaging remains at 31 percent. The energy recovery, reported by the material companies², has decreased: from 30 to 5 percent. The national target is 70 percent recovery, of which at least 30 percent recycling.

Of the **metal** packaging 73 percent was recycled. The national target is 70 percent.

The recycling of **glass** decreased: from 94 to 90 percent. The calculations are based on the amounts Swedish producers put on the market. The private imports are not included. The national target is 85 percent recycling.

The recycling of **paper** packaging remained at 74 percent. The national target is 65 percent recycling.

For packaging made of **wood** the material companies report a 100 percent recovery rate for 2009 (as for 2006-2008). Of this it was estimated that 19 percent was recycled. These calculations are based on an assessment of how wood packaging waste is managed on a national level, not what the material companies collect. There is a landfill ban for organic and combustible waste, in Sweden. The assumption that no wood packaging goes to landfill should therefore be more or less correct.

The Packaging Directive (94/62/EC) uses a somewhat different classification than the Swedish Ordinance. Results are reported in five categories to the European Commission: glass, plastic, paper, metal and wood. One percent is added to the

² Since 2008 FTI collects soft plastic. Since 2009 the report only the amounts collected via their systems. Earlier reports has contained a share of soft plastic that was sent to incineration with other (household) waste.

total amount to account for “other packaging materials”. In Table II we present the 2009 recovery results calculated according to the Packaging Directive.

Table I. 2009 results of packaging collection and recovery presented according to the Swedish Packaging Ordinance. (results for 2008 in brackets).

Type of packaging	Put on the market (tonnes)	Material-recycling (tonnes)	Energy recovery (tonnes)	Material-recycling (%)	Energy recovery (%)	Total recovery (%)
Glass	197 000 (186 000)	178 100 (174 000)	0 (0)	90 (94)	0 (0)	90 (94)
Plastic, non-PET	168 615 (170 257)	52 570 (52 224)	7 596 (50 245)	31 (31)	5 (30)	36 (60)
PET bottles, not reused ^{b)}	23 003 (22 893)	19 376 (19 196)	0 (0)	84 (84)	0 (0)	84 (84)
Paper, carton, cardboard, and corrugated cardboard	646 709 (650 968)	479 702 (482 102)	0 (0)	74 (74)	0 (0)	74 (74)
Metal, non-drinking containers	45 838 (48 750)	33 399 (32 477)	0 (0)	73 (67)	0 (0)	73 (67)
Drinking containers of aluminium ^{c)}	18 042 (17 169)	16 261 (15 622)	0 (0)	90 (91)	0 (0)	90 (91)
Wood	307 009 (300 248)	57 000 (50 000)	250 000 (250 000)	19 (17)	81 (83)	100 (100)
Total	1 406 216 (1 396 285)	836 408 (825 621)	257 596 (300 245)	59 (59)	18 (22)	78 (81)

Table II. 2009 recovery results according to the Packaging Directive (94/62/EC). (results for 2008 in brackets)

Type of packaging	Put on the market (tonnes)	Material-recycling (tonnes)	Energy recovery (tonnes)	Material-recycling (%)	Total recovery (%)
Glass	197 000 (186 000)	178 100 (174 000)	0 (0)	90 (94)	90 (94)
Plastic	191 618 (193 150)	71 946 (71 420)	7 596 (50 245)	38 (37)	42 (63)
Paper	646 709 (650 968)	479 702 (482 102)	0 (0)	74 (74)	74 (74)
Metal	63 880 (65 919)	49 660 (47 004)	0 (450)	78 (71)	78 (72)
Wood	307 009 (300 248)	57 000 (50 000)	250 000 (250 000)	19 (17)	100 (100)
Other	14 062 (13 963)	-	-	-	-
Total	1 420 278 (1 410 248)	836 408 (824 526)	257 596 (300 695)	59 (58)	77 (80)

News and pams (graphic papers)

The collection rate for waste paper (newspapers, magazines, etc.) was 91 percent. An increase by 1 percent compared to 2008. The national target is 75 percent material recycling.

Voluntary commitment

Industry has voluntarily committed to material recycle 30 percent of all farm plastics and 75 per cent of all office paper.

In 2009, 88 percent of the farm plastics and 72 percent of office paper was recycled.

Tyres

The recovery rate for scrapped tyres is estimated to 100 percent, by SDAB. Almost half of the collected tyres were used in cement industry or thermal power plants. Approximately a third was material recycled, or used to replace other raw materials. No tyres were put on landfill.

Scrapped vehicles (ELV)

90 percent of the weight of scrapped vehicles was reused or recycled during 2009. The producers have thereby reached the target specified in the ordinance.

Waste electrical and electronic equipment (WEEE)

All sales and collection must be reported by the producers to the Swedish EE- & Battery Register. The producer is the one who manufactures and sells or imports and sells electrical and electronic products and/or batteries. El-Kretsen and Elektronikåtervinningsföreningen are the two collective schemes who handles most of the e-waste from households and some business relates e-waste. El-Kretsen, Elektronikåtervinningsföreningen and BlyBatteriRetur are collecting batteries. The Swedes collected 16.4 kg e-waste per capita, which is about as much as in 2008. Approximately 3.5 kg batteries per person was collected. Swedish producers sold 220 000 tonnes of electrical and electronic equipment, and collected 153 000 tons of e-waste, according to the reporting to the EE & Battery Register. 32 600 tonnes of batteries were collected and 39 000 tons was put on the market.

Förpackningar

Återvinningen av förpackningar ligger kvar på en hög nivå. 78 procent av alla förpackningar återvanns, beräknat enligt den svenska förpackningsförordningen. Materialutnyttjandet låg på 59 procent.

Alla förpackningsslag, utom plast, klarar de nationella målen för återvinning och materialutnyttjande.

För plast har den rapporterade energiåtervinning minskat till 5 procent, vilket ger en totala återvinning på 36 procent. Målet är 70 procent, varav minst 30 procent materialutnyttjande.

Materialutnyttjande av glas var 90 procent. Målet är 85 procent.

Materialutnyttjande av pappersförpackningar låg kvar på 74 procent. Målet är 65 procent.

Materialutnyttjandet av metallförpackningar var 73 procent. Målet är 70 procent.

För träförpackningar rapporterar materialbolaget en 100-procentig återvinning, varav 19 procent materialutnyttjande, under 2009. Uppgiften är baserad på hur förpackningsavfall av hanteras i hela landet. Målet är 70 procent återvinning, varav minst 15 procent materialutnyttjande.

Här presenterar vi de uppgifter som materialbolagen har rapporterat. Vi redovisar både materialutnyttjande och energiåtervinnig, fördelat på de olika materialslagen.

Svenska Miljöemissionsdata (SMED) har, på uppdrag av Naturvårdsverket, samlat in uppgifterna om hur stora mängder förpackningar som använts och hur förpackningsavfallet omhändertagits under 2009. Arbetet genomfördes inom projektet Internationell rapportering av svenska avfallsdata under år 2010.

I SMEDs arbete ingick uppdatering av register och enkäter, utskick av enkäter och påminnelser samt granskning, kvalitetsredovisning (se Kvalitetsdeklaration) och sammanställning av de uppgifter som krävs för nationell och internationell rapportering. SMED och Naturvårdsverket har samarbetat för att ta fram den slutgiltiga dokumentation.

Att granska eller kvalitetsredovisa de metoder materialbolagen använder för att få fram sina uppgifter har inte ingått i projektet.

Beräkningarna av återvinningsnivåer är baserad på den totala mängden förpackningar som satts på den svenska marknaden. Detta gäller för samtliga materialslag.

I Tabell 1 har vi ställt samman uppgifter om förbrukning, insamling och återvinning av förpackningar i Sverige år 2008. Återvinningen är beräknade enligt den uppdelning som finns i den svenska förordningen (SFS 2006:1273) om producentansvar för förpackningar.

Tabell 1. Resultat av förpackningsinsamlingen 2009, redovisning enligt den svenska förpackningsförordningen. Uppgifterna bygger på enkätsvar från nio³ materialbolag. (Resultat för 2008 inom parentes).

Materials lag	Satt på marknaden (ton)	Material-utnyttjande (ton)	Energi-återvinning (ton)	Material-utnyttjande (%)	Energi-återvinning (%)	Total återvinning (%)
Glas ^{a)}	197 000 (186 000)	(178 100) (174 000)	0 (0)	90 (94)	0 (0)	90 (94)
Plast, ej PET	168 615 (170 257)	52 570 (52 224)	7 596 (50 245)	31 (31)	5 (30)	36 (60)
PET-flaskor, ej återanvändning ^{b)}	23 003 (22 893)	19 376 (19 196)	0 (0)	84 (84)	0 (0)	84 (84)
Papper, papp, kartong, wellpapp	646 709 (650 968)	479 702 (482 102)	0 (0)	74 (74)	0 (0)	74 (74)
Metall, ej dryckesförpackningar	45 838 (48 750)	33 399 (32 477)	0 (0)	73 (67)	0 (0)	73 (67)
Returburkar (aluminium) ^{c)}	18 042 (17 169)	16 261 (15 622)	0 (0)	90 (91)	0 (0)	90 (91)
Trä ^{d)}	307 009 (300 248)	57 000 (50 000)	250 000 (250 000)	19 (17)	81 (83)	100 (100)
Totalt	1 406 216 (1 396 285)	836 408 (825 621)	257 596 (300 245)	59 (59)	18 (22)	78 (81)

a) Privatimporterade glasförpackningar är inte inkluderade. Läs mer under Glasförpackningar

b) I rapporteringen till EU räknas dessa in under plast.

c) I rapporteringen till EU räknas dessa in under metall.

d) Statistiken är osäker. Läs mer under rubriken Träförpackningar.

Den skattade total mängden för hela svenska marknaden är summan av materialbolagens uppgifter om hur mycket förpackningar deras medlemmar satt på den svenska marknaden och i vissa fall deras uppskattning av privatimporten och hur mycket företag som inte är anslutna till materialbolag satt på marknaden. För vissa materials lag finns flera materialbolag. Resultaten i tabell 1 skiljer sig därför från dem som materialbolagen inom Förpacknings- och tidningsinsamlingen rapporterar (se www.ftiab.se).

Uppgifterna i tabell 1 gäller separat insamlade förpackningar. Producenterna har inte rapporterat någon deponering av utsorterade förpackningar.

De förpackningar och det returpapper som inte sorteras ut samlas in tillsammans med hushålls- och verksamhetsavfall. Eftersom det sedan 2002 är förbjudet att deponera brännbart avfall i Sverige, går detta sannolikt till energiåtervinning.

³ FTI levererar uppgifter för tre av dessa: Plastkretsen, Metallkretsen och Returkartong

Företag som inte är anslutna till materialbolagen

De producenter som inte är anslutna till materialbolagen är skyldiga att själva ta ansvar för insamling och återvinning. 2003 anmälde 32 företag att de tog eget ansvar. För uppföljningen 2004 tog SMED in uppgifter även från dessa företag. De stod då för mindre än 2 procent av de förpackningar som sattes på marknaden (se Naturvårdsverket rapport 5494). På grund av osäkerhet i rapporteringen och de små kvantiteterna räknas uppgifterna inte in i återvinningsresultaten.

Undantaget är träförpackningar där producenter med eget ansvar stod för ca 8 procent. Men statistiken för träförpackningar är osäker. Svensk Returträ AB gör därför en skattning av hur alla träförpackningar som används i Sverige hanteras numera, i stället för att rapportera vad man själva samlat in (läs mer under Träförpackningar).

Under 2006 gjorde vi en egen uppföljning av företag som anmält till Naturvårdsverket att de tar eget ansvar. Åtta av dessa meddelade att de anslutit till REPA⁴, d.v.s. den serviceorganisation som sköter administrationen åt material bolagen. Antalet ansluta har varit relativt stabilt sen dess, runt 9 700 företag, enligt REPA. Det finns alltså ingen anledning att tro att producenter som tar eget ansvar står för en större andel av totala förpackningsmängden nu. Vi har därför beslutat att inte samla in uppgifter från de företag som tog eget ansvar för årets uppföljning.

⁴ Register för producentansvar, www.repa.se

Glasförpackningar

Målet för glasförpackningar är 70 procent materialutnyttjande.

Tabell 2. Återvinning av glasförpackning i procent åren 1999 – 2009 (exkl. privatimport)

År	Satt på marknaden av svenska producenter* (ton)	Återvinning** (ton)	Återvinning (%)
1999	174 000	146 000	84
2000	167 000	143 800	86
2001	171 000	143 700	84
2002	170 000	149 000	88
2003	165 000	151 229	92
2004	159 058	152 026	96
2005	161 700	155 000	95
2006	173 000	159 000	92
2007	181 000	171 000	94
2008	186 000	174 000	94
2009	197 000	178 100	90

* Här ingår inte privatimporterade förpackningar eller förpackningar som satts på marknaden av producenter som inte är anslutna till materialbolag eller privatimporterat glas.

** inklusive kasserat returglas.

2004: Materialutnyttjande exkl. 12 787 ton kasserat returglas. (Reviderad p.g.a. dubbelräkning. I Samla in, återvinn! för 2005 redovisades 104 procent materialåtervinning). Tabellnot korrigerad i 2008 års uppföljning.

2005: Mängd satt på marknaden har reviderats i 2008 års rapportering, p.g.a. att icke-anslutna producenter tidigare var medräknade.

2007 och senare: Kasserat returglas inkluderas i återvunnen mängd. Men eftersom returglas inte längre omfattas av rapporteringsskyldighet har vi ingen uppgifterna om exakta mängden (från Sveriges Bryggerier).

Svenska producenter sålde 197 000 ton glas förpackningar under 2009, en ökning med 11 000 ton. Totalt samlade Svensk GlasÅtervinning AB (SGÅ) in och materialåtervann 178 000 ton under samma år. Det är en ökning i mängd med 4 000 ton jämfört med 2008. Men trots det minskade materialåtervinning tre procentenheter, till 90 procent. Denna siffra kommer vi även att redovisa till EU kommissionen.

Det nya returglas som tillverkas under året räknas med i mängden satt på marknaden. Kasserat returglas räknas in i mängd återvunnet.

Uppgifterna kommer från SGÅ. SGÅ beräknar att ca 28 000 ton glasförpackningar förs in i landet av privatpersoner⁵. Det är alltså troligt att en del av de insamlade glasförpackningarna är privatimporterade.

⁵ Beräkningen är baserad på SoRAD:s kartläggningar av alkoholkonsumtionen i landet.

Plastförpackningar

Målet för plastförpackningar är 70 procent återvinning, dock minst 30 procent materialutnyttjande.

Totalt sattes 168 615 ton plastförpackningar på den svenska marknaden. Vi har inte fått in några uppgifter om återanvändning från något materialbolagen.

Materialbolagen rapporterade en totalt återvinningen på 36 procent, varav 30 materialutnyttjande. Producenterna når alltså målet för materialutnyttjande, men inte det totala återvinningsmålet.

Det totala materialutnyttjande var 52 570 ton. Det är en ökning med knappt 300 ton jämfört med 2000 (52 224 ton), och gör att materialutnyttjandet ligger kvar på 31 procent.

Den rapporterade energiåtervinningen minskade kraftigt: från 60 till 5 procent, (50 245 ton resp. 8 430 ton). Detta beror främst på att FTI började samla in även mjukplast under 2008, och f.o.m. 2009 rapporter enbart de mängder man samlat in i egen regi. Tidigare år har man även rapporterat en viss andel mjukplast som gick till förbränning via den kommunala insamling (enligt avtal med kommunerna). Men endast 1,4 procent hushållsavfall (och liknande avfall), gick till deponi i Sverige under 2009. Det är därför troligt att lejonparten av de ”outsorterade” plastförpackningar som samlas in av kommunerna gick till förbränning med energiåtervinning.

Årets uppgifter kommer från FTI AB, Svensk Ensilageplast Retur AB (SvepRetur) och TMRresponsibility (TMR). I Tabell 3 finns uppgifter från de fyra materialbolagen. FTI:s siffror omfattar bara separat insamlad plast. I TMR:s uppgifter ingår en del mjuka plastförpackningar som energiåtervinns tillsammans med hushållsavfall. I SvepRetur uppgifter ingår enbart plastsäckar. I Tabell 4 redovisas de nationella återvinningsresultaten från samtliga materialbolag.

Tabell 3. Återvinning av plastförpackningar (ej PET) 2009, uppdelat på materialbolag.

Materialbolag	Satt på marknaden (ton)	Material-återvinning (ton)	Total återvinning (ton)	Material-återvinning (%)	Total återvinning (%)
FTI	164 350	51 000	57 227	31	35
Svensk Ensilageplast Retur AB	1 217	615	812	51	67
TMRresponsibility AB	3 048	955	2 127	31	70

Tabell 4. Återvinning av plastförpackningar (ej PET) i procent åren 2000- 2009. Mängder förpackningar från producenter anslutna till materialbolag.

År	Satt på marknaden (ton)	Material återvinning (%)	Total återvinning (%)	Källa
2000	140 000	15	33	a)
2001	150 000	13	29	a)
2002	155 964	16	33	b)
2003	149 096	18	69	b)
2004	149 030	20	71	b)
2005	158 940	24	73	c)
2006	165 690	38	81	d)
2007	170 164	35	76	d)
2008	170 257	31	60	e)
2009	168 615	31	36	e)

a) Plastkretsen

b) Plastkretsen, Svensk Ensilageplast Retur

c) Plastkretsen, Svensk Ensilageplast Retur. Plaståtervinning i Arvika

d) Plastkretsen, Svensk Ensilageplast Retur, Plaståtervinning i Arvika och TMRresponsibility.

e) FTI, Svensk Ensilageplast Retur och TMRresponsibility

2004: Mängd satt på marknaden har reviderats i 2008 års rapportering pga tidigare felräkning.

2009: FTI redovisar f.o.m. 2009 enbart de mängder man samlat in i egen regi (se ovan)

Förpackningar av papper, papp, kartong och wellpapp

Sedan årsskiftet 2005 har vi ett gemensamt mål för förpackningar av papper, papp, kartong och wellpapp. Det är 65 procent materialutnyttjande. Energiåtervinning räknas inte med i återvinningsresultaten för den här gruppen.

Totalt sattes 646 709 ton pappersförpackningar på den svenska marknaden under 2009. Av dessa materialutnyttjandes 489 102 ton, eller 74 procent. Uppgifter från FTI AB.

Tidigare fanns ett separata mål för förpackningar av papper, papp och kartong . I tabell 6 har vi räknat om tidigare resultaten efter dagens gemensamma mål för att underlätta jämförelser mellan åren.

Tabell 5. Materialutnyttjande av förpackningar av papper, papp, kartong och wellpapp, 1999 – 2009

År	Satt på marknaden (ton)	Materialutnyttjande (ton)	Materialutnyttjande (%)
1999	582 000	392 630	67
2000	594 000	402 675	68
2001	623 000	431 723	69
2002	623 000	436 882	70
2003	622 000	434 020	70
2004	641 000	454 002	71
2005	645 000	465 464	72
2006	676 352	486 790	72
2007	686 000	504 000	73
2008	650 968	482 102	74
2009	646 709	479 702	74

Satt på (svenska) marknaden

2005: Här ingår 25 171 ton papper, papp och kartong samt 152 000 ton wellpapp satta på marknaden av producenter med eget ansvar. Skattningen är gjort av Returkartong AB.

2006: Här ingår 212 000 ton förpackningar satta på marknaden av producenter som inte är anslutna till materialbolagen. Skattningen är gjort av Returkartong AB.

2007: Här ingår förpackningar satta på marknaden av producenter som inte är anslutna till materialbolagen. Uppskattning av mängd förpackningar satta på marknaden 2007 av icke anslutna producenter saknas. Returkartong AB:s skattning för 2006 har därför använts (212 000 ton).

2008: Här ingår 165000 ton satta på marknaden av producenter icke anslutna till materialbolag. Skattningen är gjort av FTI.

2009: Här ingår 171 640 ton satta på marknaden av producenter icke anslutna till materialbolag. Skattningen är gjord av FTI.

Metallförpackningar

Målet för återvinning av metallförpackningar är 70 procent materialutnyttjande. I gruppen metallförpackningar ingår förpackningar av stål och aluminium, men inte dryckesförpackningar.

Vi redovisar även återvinningsresultaten uppdelade på stål och aluminium (Tabell 7), för att kunna jämföra med tidigare år.

Totalt sattes 45 838 ton metallförpackningar på marknaden. Den mängd som samlades in och materialutnyttjades var 33 399 ton.

Resultatet är 73 procent materialutnyttjande, beräknat på alla metallförpackningar som satts på marknaden. Producenterna klarar alltså målet. De nationella återvinningsmålen omfattar inte energiutnyttjande av metall.

Uppgifterna kommer från MetallKretsen AB. Total mängd tillförd svenska marknaden omfattar enbart företag som är anslutna till REPA. Tidigare år (t.o.m. 2006) har Metallkretsen även lämnat in en skattning av hur mycket företag som inte är anslutna till REPA satt på marknaden, och de uppgifterna har räknats med i den totala mängd satt på marknaden. Eftersom dessa företag inte rapporterar någon

insamling eller materialåtervinning har denna beräkningsmetod ökat mängd förpackningar satta på marknaden och minskat materialutnyttjande.

Tabell 6. Metallförpackningar 2000 – 2009

År	Satt på marknaden (ton)	Materialåtervinning (ton)	Materialåtervinning (%)
2000	52 300	28 720	55
2001	52 800	33 000	63
2002	53 500	33 300	62
2003	50 700	32 900	65
2004	55 700	33 500	60
2005	58 200	33 700	58
2006	51 100	33 700	66
2007	52 400	36 300	69
2008	48 750	32 477	67
2009	45 838	33 399	73

Dryckesförpackningar av aluminium ingår inte. Dessa redovisas i tabell 11.

Satt på marknaden:

2004: Inkl. 5 000 ton från producenter med eget ansvar. Skattningen gjord av MetallKretsen.

2005: Inkl. 7 000 ton från producenter med eget ansvar. Skattningen gjord av MetallKretsen. Dessa har fördelats på aluminium och stål med samma fördelning som de förpackningar MetallKretsens medlemmar satt på marknaden (1:4).

2006: Enbart förpackningar från företag anslutna till REPA. Metallkretsen uppskattar att icke anslutna producenter satt ca 5 000 ton metallförpackningar på marknaden.

2007-2009: Enbart förpackningar från företag anslutna till REPA. Uppskattning av mängd metallförpackningar satta på marknaden av icke anslutna producenter saknas.

Tabell 7. Stål- och aluminiumförpackningar 2000 – 2009

År	Tillfört svenska marknaden (ton)		Materialåtervinning (ton)		Materialåtervinning (%)	
	Stål	Alu	Stål	Alu	Stål	Alu
2000					61	25
2001					71	22
2002					70	24
2003					73	28
2004	45 700	10 000	30 800	2 700	67	27
2005	47 400*	10 800**	30 800	2 900	72	27
2006	41 700	9 400	32 100	3 200	77	34
2007	42 700	9 700	32 815	3 485	77	36
2008	40 922	7 828	28 482	2 900	70	37
2009	38 084	7 754	30 166	3 233	79	42

* Varav 41 800 ton från MetallKretsens medlemmar

** Varav 9 400 ton från MetallKretsens medlemmar

2006: Uppgifter enbart från MetallKretsens medlemmar.

2007: Uppgifter enbart från MetallKretsens medlemmar. Metallkretsen har uppgett mängd förpackningar satta på marknaden uppdelat på stål och aluminium. SMED har antagit att samma procentuella fördelning gäller för de metallförpackningar som exporteras för materialåtervinning.

Dryckesförpackningar

Den nya förordningen (2005:220) om retursystem för plastflaskor och metallburkar trädde i kraft den 1 januari 2006.

Den innebär att producenterna ska se till att plastflaskor eller metallburkar för konsumtionsfärdig dryck ingår i ett godkänt retursystem. Producent är den som yrkesmässigt tappat konsumtionsfärdig dryck i plastflaskor/metallburkar eller på annat sätt sätter dessa förpackningar på marknaden i Sverige. Kravet omfattar inte flaskor för mejeriprodukter, grönsaks-, frukt- eller bärjuicer. Jordbruksverket prövar ansökningar om att få retursystem godkända, och delar ansvaret för tillsyn av systemen med kommunerna (mer information finns på www.jordbruksverket.se).

Engångs PET-flaskor (Å-PET)

Målet för PET-flaskor av engångstyp (Å-PET) är 90 procent materialutnyttjande.

Under 2008 sattes 22 893 ton Å-PET på marknaden. Av dessa samlades 19 196 ton in och materialutnyttjades. Det gav en återvinning på 84 procent (Tabell 8).

Uppgifterna från AB Svenska Returpack-PET och Sveriges Bryggerier.

Tabell 8. Försäljning och återvinning av PET-flaskor av engångstyp (Å-PET) 1999 - 2009

År	Tillfört den svenska marknaden (ton)	Materialutnyttjande (ton)	Materialutnyttjande (%)
1999	7 637	5 650	74
2000	8 415	6 533	78
2001	9 475	7 373	78
2002	11 281	8 659	77
2003	13 488	10 652	79
2004	14 614	13 017	89
2005	16 703	15 866	95
2006	20 095	17 826	89
2007	21 152	20 829	98
2008	22 893	19 196	84
2009	23 003	19 376	84

Materialutnyttjande:

2004: Inklusive 1 318 ton kasserad R-PET (Svenska Bryggareföreningen AB). I Samla in, återvinn! för 2004 hade de inte räknats med. Därför redovisades då enbart 80 % materialutnyttjande.

2005: Inklusive 1 597 ton kasserad R-PET (Svenska Bryggareföreningen AB).

2006: Inkl. 1 346 ton kasserad R-PET (Sveriges Bryggerier, tidigare Sv. Bryggareför. AB).

2007: Inklusive 3 210 ton kasserad R-PET (Sveriges Bryggerier).

Aluminiumburkar

Målet för dryckesburkar av aluminium är 90 procent materialutnyttjande.

AB Svenska Returpack rapporterade att 18 042 ton returburkar sattes på marknaden 2009. Det är knappt 1 000 ton mer än 2008.

Av dessa materialutnyttjades 16 261 ton, eller 90 procent. Producenterna klarar därmed målet. Alla uppgifter kommer från AB Svenska Returpack.

Tabell 9. Försäljning och återvinning av aluminiumburkar 1996 – 2009

År	Försäljning (ton)	Materialåtervinning (ton)	Materialåtervinning (%)
1996	15 244	14 000	92
1997	15 500	14 047	91
1998	14 687	12 745	87
1999	15 486	13 148	85
2000	15 000	12 800	85
2001	15 379	13 044	85
2002	15 641	13 474	86
2003	15 547	13 266	85
2004	15 264	12 906	85
2005	15 163	13 006	86
2006	16 939	14 447	85
2007	17 158	14 904	87
2008	17 169	15 622	91
2009	18 042	16 261	90

PET-flaskor för återfyllnad (R-PET)

Systemet med återfyllnadsflaskor upphörde i oktober 2007. Uppgifter om återanvändning m.m. för 1999 till 2007 finns i Samla in, återvinn! för 2008⁶.

Returglas

Returglas omfattas inte längre av rapporteringsskyldighet. Kravet på att öl- och läskflaskor av glas ska ingå i retursystem finns inte kvar i lagstiftningen. Det returglas som fortfarande finns ute på marknaden går till materialutnyttjande med övriga glasförpackningar.

Du hittar uppgifter om returglas för 1999 till 2004 i Samla in, återvinn! för 2005⁷.

⁶ Rapport 6328, finns i Naturvårdsverkets webbhandel.

⁷ Rapport 5796, finns i Naturvårdsverkets webbhandel.

Träförpackningar

Målet är att 70 procent av träförpackningarna ska återvinnas. Minst 15 procent ska materialutnyttjas.

Enligt de uppgifter vi fått in återvanns 100 procent av de träförpackningar som sattes på marknaden under 2009⁸. Av detta var ca 19 procent materialutnyttjande.

Materialbolagen har rapporterat att 307 009 ton träförpackningar användes i Sverige under 2009. Största delen, 250 000 ton, av de kasserade träförpackningarna, energiutnyttjades. 57 000 ton materialutnyttjades.

Vi har tagit in uppgifterna från Svenskt Returträ AB och CPL Lastbärarsystem. Svensk Returträ har gjort en uppskattning av den totala mängden träförpackningar för hela den svenska marknaden. Denna baseras på branschinformation.

Medlemmarna i CPL Lastbärarsystem nyttillverkar enligt enkätsvaret endast mycket små förpackningsmängder. Istället köper och säljer man förpackningar.

I Tabell 10 finns de uppgifter som båda de båda materialbolagen rapporterat för 2009. För att undvika dubbelräkning har SMED enbart använt uppgifter från Svenskt Returträ AB för den nationella statistiken (Tabell 11).

Återanvändning ingår inte i den nationella målen eller i rapporteringen till EU.

Tabell 10. Återvinning av träförpackningar 2008, uppdelat på materialbolag*

Materialbolag	Svenskt Returträ	CPL Lastbärarsystem
Tillfört den svenska marknaden (ton)	30 600	1 409
Materialåtervinning (ton)	57 000*	0**
Energiutnyttjande (ton)	250 000*	1 681
Materialutnyttjande (%)	-	-
Total återvinning (%)	-	-

* Svenskt Returträ AB saknar uppgifter om återvinning enbart för anslutna producenter. Man har istället uppskattat mängden material- och energiutnyttjande för hela den svenska marknaden. Det är därför inte relevant att beräkna procentuppgifter.

** CPL har ett retursystem för lastpallar, bolaget sköter alltså endast återanvändning.

⁸ Vi anser att detta i praktiken kan vara riktigt. Se kommentar i Samla in, återvinn! för 2006 (Rapport 5796)

Tabell 11. Återvinning i procent av träförpackningar åren 2002 – 2008

År	Tillfört svenska marknaden, (ton)	Material-återvinning (ton)	Energiutnyttjande (ton)	Material-återvinning (%)	Energiutnyttjande (%)	Total återvinning (%)
2002	300 000	60 000	240 000*	20	80	100
2003	393 131	63 028	328 848	16	84	100
2004	422 722	29 194**	41 888***	7	10	17
2005	440 403	8 749	41 467	2	9	11
2006	301 628	50 000	250 000	17	83	~100
2007	300 790	50 000	250 000	17	83	100
2008	300 248	50 000	250 000	17	83	100
2009	307 009	57 000	250 000	19	81	100

* Uppgiften bygger snarare på ett antagande än på ett system där man räknar förpackningar.

** Reviderad p.g.a. felräkning, påverkar inte slutresultatet (i uppföljningen för 2004 redovisades 31 981 ton).

*** Här ingår troligen även en del återanvändning.

2004 & 2005: Svenskt Returträ AB rapporterade endast den tillverkning/återvinning som sker bland deras medlemmar/inom deras egen verksamhet.

2006: Uppgifter för material- och energiutnyttjande har korrigerats i 2008 års rapportering pga att CPL Lastbärarsystem:s siffror tidigare dubbelräknats (då Svenskt Returträ AB:s uppgifter om återvinning var en skattning för HELA svenska marknaden). Korrigeringen är marginell och procentuppgifterna påverkas inte.

2006 - 2008: Uppgifter från Svenskt Returträ AB för material- och energiutnyttjande är en uppskattning av marknaden i hela Sverige, dvs. omfattar även producenter som inte är anslutna till materialbolag. För att undvika dubbelräkning har uppgifter från CPL Lastbärarsystem därför inte inkluderats. I mängd "Tillfört svenska marknaden" ingår mängder för Svenskt Returträ AB, CPL Lastbärarsystem samt en skattning för icke-anslutna producenter (250 000 – 270 000 ton enligt Svenskt Returträ AB).

2009: Uppgifter från Svenskt Returträ AB för material- och energiutnyttjande är en uppskattning av marknaden i hela Sverige.

Övriga förpackningar

Vi har inte fått in några uppgifter om förpackningar av andra material än de som redovisats ovan. I rapporteringen till EU redovisar vi ett schablonvärde för övriga förpackningar: 1 procent av den totala mängd förpackningar av glas, plast, papper och metall. Vi har antagit att dessa inte återvinns.

Frivilligt åtagande för lantbruksplast

Lantbruksplast är ensilagefilm, odlingsfolie och liknande. Lantbruksplast klassas inte som förpackning.

Men branschen har gjort ett frivilligt åtagande att, senast 2004, samla in och återvinna minst 30 procent av lantbruksplasten. Naturvårdsverket har lovat att följa upp detta åtagande. Därför redovisar vi insamlings- och återvinningsresultat här. Insamling sköts av Svensk Ensilageplast Retur AB (SvepRetur), och samordnas med insamling av (större) plastförpackningar från lantbruk.

Under 2009 sattes 15 643 ton lantbruksplast på svenska marknaden. Totalt 15 075 ton samlades in. Av dessa materialutnyttjades 13 726 ton, medan 1 349 ton energiutnyttjades. Det motsvara ett materialutnyttjandet på 88 procent. En del av materialutnyttjandet sker utanför Sverige. Uppgifterna kommer från SvepRetur.

Tabell 12. Konsumtion, insamling och återvinning av lantbruksplast 2003 – 2009

År	Konsumtion (ton)	Insamling (ton)	Material-återvinning (ton)	Energi-utnyttjande (ton)	Material-återvinning (%)
2003	12 604	9 640	0	9 640	0
2004	13 266	9 459	7 567	1 862	57
2005	15 855	11 083	9 745	1 338	62
2006	16 327	12 442	10 931	1 511	67
2007	16 458	14 128	12 730	1 398	77
2008	16 824	14 916	13 671	1 245	81
2009	15 643	15 075	13 726	1 349	88

EU-rapportering för förpackningar

Beräknat enligt förpackningsdirektivet låg den totala återvinningen, för samtliga förpackningsslag, på 77 procent, under 2009. Materialutnyttjandet låg på 59 procent.

Samtliga förpackningsslag klarar de minimimål för materialutnyttjande som satts upp inom EU.

Nedan redovisar vi det preliminära resultatet för återvinning av förpackningar i Sverige år 2009. Resultaten är presenterade i de fem kategorier som vi rapportera till som förpackningsdirektivet (94/62/EG) kräver: glas, metall, plast, papper och trä.

Vi har därför räknat med engångs-PET-flaskor (Å-PET) i totala mängden satt på marknaden för plast. I materialutnyttjande räknas även med kasserade återfyllnadsflaskor (R-PET). Aluminiumburkar ingår i kategorin metall. Det gör att resultaten i Tabell 13 skiljer sig från den nationella rapporteringen.

Tabell 13. Preliminärt resultat för 2009 av återvinning av förpackningar, beräknat enligt förpackningsdirektivet. (Resultat för 2008 inom parentes).

Förpacknings slag	Satt på marknaden (ton)	Materialutnyttjande (ton)	Energiutnyttjande (ton)	Materialutnyttjande (%)	Total återvinning (%)
Glas	197 000 ^{a)} (186 000)	178 100 (174 000)	0 (0)	90 (94)	90 (94)
Plast	191 618 ^{b)} (193 150)	71 946 ^{c)} (71 420)	7 596 (50 245)	38 (37)	42 (63)
Papper	646 709 (650 968 ^{d)})	479 702 (482 102)	0 (0)	74 (74)	74 (74)
Metall	63 880 ^{e)} (65 919)	49 660 (47 004)	0 (450)	78 (71)	78 (72)
Trä ^{f)}	307 009 (300 248)	57 000 (50 000)	250 000 (250 000)	19 (17)	100 (100)
Övrigt ^{g)}	14 062 (13 963)	-	-	-	-
Totalt	1 420 278 (1 410 248)	836 408 (824 526)	257 596 (300 695)	59 (58)	77 (80)

a) Privatimporterade glasförpackningar har inte räknats med.

b) 23 003 ton PET-flaskor (engångs) och 168615 ton övriga plastförpackningar.

c) Engångs-PET-flaskor (19 376 ton), kasserad retur-PET och övriga plastförpackningar.

d) Inklusive 171 640 ton från producenter som inte är anslutna till materialbolag. Skatningen är gjort av FTI.

e) 38 084 ton stålförpackningar, 18 042 ton returburkar och 7 754 ton övriga aluminiumförpackningar..

f) Statistiken är osäker. Läs mer under rubriken Träförpackningar.

g) Övriga förpackningar motsvarar 1 % av totala mängden förpackningar av glas, plast, papper, metall och trä. Vi har antagit att dessa inte återvinns.

Målet för materialutnyttjande höjdes 2008. Numera ska mellan 55 och 80 viktprocent av förpackningsavfallet materialutnyttjas.

Samtidigt infördes också minimimål för materialutnyttjande av de olika förpackningsslagen:

- Glas: 60 procent
- Plast: 22,5 procent
- Papper, kartong och wellpapp: 50 procent
- Metall: 50 procent
- Trä: 15 procent

Som framgår av Tabell 13 klarar Sverige alla de målen som satts upp inom EU.

Returpapper

För tidningar och annat returpapper, som omfattas av producentansvar, ökade återvinningsgraden till 91 procent. Målet är 75 procents materialutnyttjande. Konsumtionen minskade något och låg på 460 000 ton.

Målet för returpapper är 75 procent ”materialåtervinnas eller tas om hand på annat miljömässigt godtagbart sätt”. Returpapper är tidningar, tidskrifter, direktreklam, telefonkataloger, kataloger för postorderförsäljning och liknande produkter av papper.

Totalt sattes 460 000 ton på marknaden, en minskning med drygt 20 000 ton. Av detta samlades 420 000 ton in, och materialåtervanns. Det innebär att återvinningen ökade till 91 procent⁹, och att målet i förordningen nås med god marginal.

Uppgifterna kommer från Pressretur AB. Pressretur tog under 2005 fram en ny modell för att beräkna återvinningsresultatet. Redovisningen utgår så långt som möjligt från objektivt mätbara volymer, t.ex. den volym som pappersbruken faktiskt tagit emot och borrhövd. När det är möjligt används också samma statistikunderlag för tidningar, kontorspapper och returkartong.

Inför redovisningen 2009 gjorde Pressretur en översyn av redovisningsmodell, i samarbete med Kontorspappersinsamlingen och de entreprenörer som sköter den praktiska verksamheten. Man upptäckte då ett fel i volymen osålda exemplar och tryckerispill för 2007 och 2008. Detta har lett till att även uppgifterna om nettokonsumtion korrigerats för dessa båda år. Siffrorna i Tabell 13 skiljer sig därför från tidigare versioner av Samla in, återvinn!.

Insamling bedrivs i en kombination av s.k. bringsystem (återvinningsstation) och fastighetsnära insamling. Andelen returpapper som samlas in i fastighetsnära system har minskat något till 40,7 procent (41,3 procent 2008). Mera information om returpappersåtervinningen finns på www.pressretur.se.

⁹ Beräknat enligt den metod som togs fram 2005, med korrigering 2009.

Tabell 14. Konsumtion, insamling och återvinning av returpapper åren 2000 – 2009*

År	Konsumtion (ton)	Insamling (ton)	Återvinning (%)
2000	570 000	471 280	83
2001	537 000	469 660	87
2002	517 000	465 410	90
2003	531 000	447 980	84
2004	562 000	482 000	86
2005	584 000	484 000	83
2006	579 000	483 000	83
2007*	516 000	441 000	85
2008*	481 000	431 000	90
2009*	460 000	420 000	91

Mål: 75 procent materialutnyttjande

* Pressretur tog under 2005 fram en ny modell för att beräkna återvinningsgraden för tidningar. Resultaten i Tabell 14 kan därför skilja sig något från dem vi redovisat i tidigare upplagor av Samla in, återvinn!.

2009 gjorde Pressretur en översyn av redovisningsmodellen, i samarbete med Kontorspappersinsamlingen och de entreprenörer som på fältet sköter verksamheten. Redovisningen utgår så långt det går från objektiva mätbara volymer, och från samma statistikunderlag används för tidningar, kontorspapper och pappersförpackningar. Vid översynen upptäcktes ett fel i volymen osålda exemplar och tryckerispill för 2007 och 2008. Uppgifterna om nettokonsumtion har korrigerats för dessa båda år i tabellen ovan (och siffrorna överens stämmer därför inte med Samla in, återvinn! för 2008) .

Kontorspapper

Under 2009 återvanns 72 procent av allt träfritt papper (s.k. kontorspapper). Pappersbranschen har gjort ett frivilliga åtagande att återvinna 75 procent.

Pappersbranschen har gjort ett frivilligt åtagande på att samla in och återvinna 75 procent av allt träfritt papper, s.k. kontorspapper. Åtagandet liknar producentansvaret för returpapper till sin konstruktion. Målet sattes 1996 till 50 procent. Det höjdes till 75 procent när branschen förnyade sitt åtagandet 2001.

Konsumtionen av kontorspapper minskade, och var totalt 312 000 ton under 2009 (401 000 ton 2008). Av detta var 86 000 ton tryckerispill, överupplagor etc. och 62 000 ton icke återvinningsbart, d.v.s bokpapper, etiketter, kuvert, plastbelagt- och våtstarkt tryckpapper mm. Nettokonsumtionen beräknas därför till 164 000 ton.

Totalt samlades 118 000 ton använt kontorspapper in (s.k. *post consumer waste*). Återvinningen beräknas som kvoten mellan insamling (exklusive tryckerispill mm), och nettokonsumtionen. Kontorspappersinsamlingen nådde alltså 72 procents återvinning under 2009. Allt kontorspapper som samlas in materialåtervinns (fiberåtervinning).

Uppgifterna kommer från Svensk Kontorsinsamling (www.haindustri.se).

Tabell 15. Konsumtion, insamling och återvinning av kontorspapper och liknande (träfritt papper), 1999 – 2008

År	Konsumtion (ton)	Insamling (ton)*	Materialåtervinning (%)
1999	366 000	179 000	48,3
2000	378 000	191 000	50,5
2001	361 000	196 000	53
2002	402 000	210 000	53,7
2003	379 000	209 000	56,9
2004	374 000	221 000	61,5
2005	378 000	221 000	63,7
2006	403 000	238 000	66,2
2007	433 000	251 000	65,1
2008	401 000	242 000	68,1
2009	312 000	204 000	72,0

Frivilligt åtagande: 75 procent insamling och återvinning senast 2006.

* Här ingår tryckerispill mm. Återvinningen beräknas på de kontorspapper som samlas in efter användning (s.k. *post consumer waste*)

Däck

Återvinningsgraden av uttjänta däck beräknas till 100 procent, av SDAB. Knappt hälften av de insamlade däcken gick till energiutvinning i cementindustrin eller i värmeverk. Ungefär en tredjedel gick till materialåtervinning och materialsättning. Export av hela däck och regummering står för en mindre del. Inga däck har gått till deponering.

Producenterna ansvarar för att uttjänta däck tas om hand på ett miljömässigt godtagbart sätt enligt förordningen (1994:1236) om producentansvar för däck. Svensk Däckåtervinning (SDAB) genomför producentansvaret för anslutna däckproducenter. För närvarande är drygt 160 importörer och producenter anslutna till SDAB. Dessutom är runt 50 bildemonterare knutna till systemet. Ragn-Sells AB är huvudentreprenör för uppdraget. Deponering av hela däck är förbjudet i Sverige sedan år 2002.

Insamlingsystem

Verkstäderna tecknar avtal med SDAB som normalt sett hanterar hämtningen kostnadsfritt. Ett antal kommuner har också tecknat avtal om hämtning av uttjänta däck. Systemet finansieras av en återvinningsavgift som tas ut på nya däck.

Tidigare transporterade varje verkstad däcken till fasta insamlingsstationer. Det nya systemet har medfört att endast däck som omfattas av producentansvaret kommer in i systemet och att transportarbetet för insamlandet minskat.

Anslutningsgrad

Mellan 95 och 97 procent av landets däckproducenter är anslutna till SDAB, enligt organisationens egen bedömning. Bland övriga producenter som omfattas av producentansvaret (bl.a. de som säljer andra fordon än bilar som är försedda med nya däck) är siffran lägre. I praktiken är SDAB den enda aktören som genomför producentansvaret för däck i Sverige. SDAB:s resultat speglar alltså insamling och återvinning av däck i landet mycket väl.

Resultat

Under 2009 beräknas cirka 70 000 ton däck ha tjänat ut, av de som går under SDAB:s ansvarsområde. Siffran baseras på nyförsäljningen under året och antagandet att när ett nytt däck säljs skrotas ett annat. Cirka 72 000 ton rapporterades som insamlat och i princip lika mycket har återvunnits. Skillnaden i siffror beror delvis på att en viss lagerhållning förekommer.

Knappt hälften av de insamlade däcken gick till energiutvinning i cementindustrin eller värmeverk. Ungefär en tredjedel av däcken gick till materialåtervinning och

materialersättning. Jämfört med 2008 har exporten av hela däck och andelen som gått till energiåtervinning ökat något. Uppgifterna kommer från SDAB.

Lager och export av däck

Lagret av däck var 15 700 ton vid utgången av 2009. Mängden i lager kan variera stort över året beroende på skiftande avsättningsmöjligheter. Bruket av uttjänta däck som bränsle i fjärrvärmeverk är naturligt kopplat till vintersäsongen medan det finns bättre förutsättningar för t.ex. utsortering av regummerbara stommor sommartid.

En del av de insamlade däcken återvinns eller återanvänds utomlands. De hela däck som exporterats har till största delen gått till infrastrukturprojekt i Finland.

Materialåtervinning och materialersättning

Andelen materialåtervinning (pulver och granulat samt återvinning av kordstål) under 2009 är i stort sett jämförbar med föregående år. Materialåtervinningen sker till största delen vid en anläggning i Danmark.

Materialersättningen har minskat något under 2009 jämfört med året innan. Materialersättning är t.ex. när klippta däck används som vägbanks- eller dräneringsmaterial.

Producentansvar för bilar

Producenterna rapporterade för år 2009 att 90 procent återanvändes eller återvanns av skrotbilens vikt i Sverige. Producenterna når därmed målet i förordningen.

Producentansvaret för bilar innebär att minst 85 procent av bilens vikt ska återanvändas eller återvinnas, varav minst 80 procent återanvändning eller materialåtervinning. Producenterna har för år 2009 rapporterat en återvinningsgrad på 90 procent. Sammanställningen görs av organisationen BIL Sweden. Beräkningarna görs utifrån underlag från deras egna nätverk, Refero, samt Sveriges Bilskrotares Riksförbund (SBR) och övriga icke-anslutna demonterare. Totalt utfärdades under året 133 589 skrotningsintyg.

Sedan 2008 används den gemensamma metoden för återvinningsberäkning som beslutats i EU i beräkningarna av återvinningsgraden. Den är lik den beräkningsmetodik som vi haft i svensk lagstiftning. Den största skillnaden är att bilens bränslevikt hanteras olika. Den svenska beräkningsmetodiken gav ungefär 0,5 procent högre återvinningsresultat.

EU:s mål för återanvändning och återvinning

Bestämmelserna för uttjänta bilar grundas i Europaparlamentets och Rådets direktiv 2000/53/EG om uttjänta fordon. Direktivet har införlivats i svensk lagstiftning genom förordningen (2007:185) om producentansvar för bilar och genom bilskrotningsförordningen (2007:186).

En producent som tillverkat eller fört in bilar med en totalvikt på högst 3,5 ton till Sverige skall se till att material och komponenter från bilarna återanvänds eller återvinns.

Målen i förordningen (2007:185) om producentansvar för bilar är återanvändning eller återvinning av:

- minst 85 procent av bilens vikt från år 2002 (varav minst 80 procent av bilens vikt till återanvändning eller materialåtervinning)
- minst 95 procent av bilens vikt senast från år 2015 (varav minst 85 procent av bilens vikt till återanvändning eller materialåtervinning).

Rapportering av resultat

Sedan 2007 ska samtliga bilskrotare rapportera till producenterna. De uppgifter som behövs är bland annat återanvändnings- och återvinningsnivåer, mängder oljor, köldmedier, batterier, glas, katalysatorer m.m. BIL Sweden sammanställer

dessa rapporter och rapporterar till Naturvårdsverket. För år 2009 finns siffror som täcker drygt hälften av de bilar där skrotningsintyg utfärdats.

BIL Sweden samordnar rapporteringen för cirka 25 stycken producenter. Utöver BIL Swedens medlemsföretag sätter även ett antal privatimportörer både nya och begagnade bilar på den svenska marknaden.

Totalt utfärdades under året 133 589 skrotningsintyg. BIL Sweden rapporterar att det under år 2009 återvunnits eller återanvänts 90 viktsprocent av de inkomna skrotbilarna beräknat som ett genomsnitt av de inlämnade rapporteringarna.

Så beräknas återvinningen

Uppgiften 90 procents återanvändning och återvinning utgör ett genomsnitt för samtliga producenter i Sverige vilket beräknats utifrån BIL Swedens rapportering. Uppgiften har beräknats på följande sätt:

Bilens referensvikt beräknas som tjänstevikten minus förarens vikt, 70 kg (75 kg för bilar som helbilsgodkänts), samt att man drar ifrån 40 kg bränslevikt. Detta är ett krav som tidigare funnits för den rapportering som görs årligen till Kommissionen, men som nu även är ändrat i de nationella kraven på rapportering. Den är lik den beräkningsmetodik som vi haft i svensk lagstiftning, men där finns också skillnader. Den största skillnaden är att bilens bränslevikt hanteras olika. Den svenska beräkningsmetodiken gav ungefär 0,5 procent högre återvinningsresultat.

Det behandlade skrotbilschassit vägs före fragmenteringen. Återvinningsgraden beräknas genom att de delar som går till deponi (bl.a. fragmenteringsrest som består av plast, gummi etc.) dras bort från referensvikten. Återanvändnings- och materialåtervinningsgraden beräknas genom att vikten av deponi och energiåtervinning dras bort från referensvikten.

Från år 2006 ska EG-direktiv (2000/53/EG) om uttjänta fordon och dess återvinningsmål om 85 procent uppnås i hela EU. Under våren 2005 offentliggjordes en metod för beräkning av återvinningen.

Hur ser framtidens återvinning ut?

BIL Sweden, tillsammans med samarbetspartners, arbetar för att utveckla återvinningen från skrotbilar i framtiden. Både materialåtervinningen och energiåtervinningen av de delar som går till deponi (fragmenteringsrester) skall öka. Bland annat ökar försäkringsbolagens krav på att skadereparationer sker genom att begagnade bildelar återanvänds, i syfte att minska både kostnader och miljöpåverkan.

Lagstiftningen kräver också att plast ska materialåtervinnas på ett effektivt sätt. Detta sker idag inte i någon större omfattning, men försök pågår för att kunna separera material efter fragmentering.

Elektriska och elektroniska produkter och batterier

All försäljning och insamling ska rapporteras av producenterna till Naturvårdsverkets EE- & Batteriregister. Producent är den som tillverkar och säljer eller importerar och säljer elektriska eller elektroniska produkter eller batterier.

El-Kretsen och Elektronikåtervinningsföreningen är de två kollektiva insamlingsystem som hanterar det mesta av elavfallet från hushåll och även en del verksamhetsavfall. El-Kretsen, Elektronikåtervinningsföreningen och BlyBatteriRetur samlar in batterier. Totalt samlade svenskarna in 16,4 kg elavfall per svensk, 0,1 kg mindre än 2008. Under året smakades också ca 3,5 kg batterier per person in.

Svenska producenter sålde 220 000 ton elektriska och elektroniska produkter, och samlade in 153 000 ton elavfall under 2009, enligt vad de rapporterat till EE- & Batteriregistret. 32 600 ton batterier samlades in och 39 000 ton sattes på marknaden. Nästan alla registrerade producenter har rapporterat till i EE- & Batteriregistret.

Syftet med producentansvaren är att förebygga uppkomsten av elavfall och batteriavfall och genom insamling och återvinning bidra till god resurshushållning. Det avfall som ändå uppstår ska samlas in och återanvändas eller återvinnas i så hög utsträckning som möjligt. Förordningen (2005:209) om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter delar upp produkterna i tio s.k. produktkategorier. Förordningen (2008:834) delar upp batterierna i bärbara, industri- och bilbatterier, dessa tre delas sedan in i grupper beroende på innehåll (bly, kadmium etc). Det svenska regelverket bygger på EU-direktiven 2002/96/EG och 2006/66/EG. Som ekonomiskt styrmedel finns i Sverige en miljöavgift på batterier innehållande kadmium. I dagsläget är avgiften 300 kr/kg.

Förordningarna sätter också upp insamlings- och återvinningsmål. Varje medlemsland ska samla in minst 4 kg elavfall per person och år enligt detta WEEE-direktivet. I batteriförordningen är målen för insamling av bil- och industribatterier att 95 procent av det totala antalet sålda bil- och industribatterier samlas in. För insamling av övriga batterier gäller att insamlingen uppgår till 65 procent senast 2012 och att insamlingen uppgår till 75 procent senast 2016. På hemsidan www.naturvardsverket.se/eeb kan du läsa mer om producentansvaren.

Insamlingen sköts numera av flera organisationer. El-Kretsen och Elektronikåtervinning i Sverige Ekonomisk Förening (EÅF) sköter insamling av elavfall från hushåll, via återvinningscentraler. Flera återvinningsföretag samlar dessutom in elavfall direkt från företag och fastigheter. El-Kretsen, Elektronikåtervinningsföreningen och BlyBatteriRetur samlar in batterier.

Tabell 16. Produktkategori och återvinningsmål för elavfall (enligt SFS 2005:209)

Produktkategori	Återvinningsmål (viktprocent)
1) Stora hushållsapparater	80 procent varav minst 75 procentenheter utgör återanvändning eller materialåtervinning av komponenter, material och ämnen
2) Små hushållsapparater	70 procent varav minst 50 procentenheter utgör återanvändning eller materialåtervinning av komponenter, material och ämnen
3) IT-, telekommunikations- och kontorsutrustning	75 procent varav minst 65 procentenheter utgör återanvändning eller materialåtervinning av komponenter, material och ämnen
4) Hemutrustning (TV-, audio- och videoutrustning)	Samma som produktkategori 3
5) Belysningsutrustning	Samma som produktkategori 2
6) Elektriska och elektroniska verktyg	Samma som produktkategori 2
7) Leksaker samt fritids- och sportutrustning	Samma som produktkategori 2
8) Medicinteknisk utrustning	Inget mål för återvinning
9) Övervaknings- och kontrollutrustning	Samma som produktkategori 2
10) Automater	Samma som produktkategori 1

Målen för batteriåtervinning är:

- Blybatterier: 65 procent av batteriernas genomsnittsvikt ska återvinnas med högsta möjliga återvinningsgrad av blyinnehållet
- Nickelkadmium: 75 procent av batteriernas genomsnittsvikt ska återvinnas med högsta möjliga återvinningsgrad av kadmiuminnehållet
- Övriga batterier (som ej innehåller kvicksilver, kadmium eller bly): 50 procent av batteriernas genomsnittsvikt ska återvinnas senast den 26 september 2010.

Utöver ovanstående punkter är det ett minimikrav i avfallsförordningen att alla syror och vätskor i batterier ska ha avlägsnats innan dessa bränns eller deponeras.

Insamlingen av elavfall

De kollektiva insamlingssystemen samlade totalt in drygt 153 000 ton elavfall under 2009. Det motsvarar 16,4 kg per svensk vilket är i ungefär samma nivå som 2008. Nedan har vi presenterat resultatet uppdelat på olika produktgrupper.

El-Kretsen samlar in elavfallet från hushåll in via Elretur, som är ett samarbete mellan El-Kretsen och Sveriges kommuner. Insamlingen sker främst på kommunernas återvinningscentraler. I vissa kommuner har servicen utökats med fastighetsnära insamling. Det gör det möjligt för kommuninvånarna att lämna elavfallet i anslutning till bostaden.

EÅF använder sina medlemmars butiker som insamlingspunkter. De två insamlingssystemens strategier för insamling har gjort att tillgängligheten för konsumenterna har ökat. EÅF och El-Kretsen har tillsammans upprättat ett s.k. *clearing hou-*

se, för att fördela kostnaderna mellan insamlingsorganisationerna. Även andra insamlingsystem som tillkommer kan vara med i den processen.

Återvinningsindustrierna är en branschorganisation för återvinningsföretag, organisationen ingår som en av medlemsorganisationerna i Svenskt Näringsliv. Återvinningsindustriernas medlemmar samlade under året in uppskattningsvis 10 000 ton elavfall. Mestadels kommer avfallet från fastighetsnära insamling, där fastighetsägarna har avtal med något av medlemsföretagen. Eftersom medlemsföretagen inte har någon rapporteringsskyldighet till Naturvårdsverket så kommer dessa mängder inte in i statistiken i EE- & Batteriregistret, de har dock visat intresse för att rapportera på frivillig basis.

Tabell 17 Sammanställning av alla produktkategorier

Insamlade och behandlade mängder ton	2008	2009
Hushållsprodukter - totalt insamlat	139359	142767
Övriga produkter - totalt insamlat	10762	10522
Återanvänt utan förbehandling	78	200
Förbehandlat	154115	152889
Återanvänt efter förbehandling	408	86
Materialåtervunnet	126173	128741
Energiåtervunnet	12535	12224
Bortskaffat på annat sätt	10526	11832
Förts ut ur Sverige	757	75

Tabell 18 Återvinningskvoter 2009, procent av insamlad mängd

Produktkategori	Återvinning och återanvändning	Varav återanvändning eller materiel-återvinning
1. Stora hushållsapparater	90%	95%
2. Små hushållsapparater	91%	82%
3. IT-, telekommunikations- och kontorsutrustning	94%	91%
4. Hemutrustning (TV-, audio- och videoutrustning)	95%	87%
5. Belysningsutrustning (förutom gasurladdningslampor)	89%	98%
6. Elektriska och elektroniska verktyg	74%	86%
7. Leksaker samt fritids- och sportutrustning	82%	86%
8. Medicinteknisk utrustning	94%	94%
9. Övervaknings- och kontrollutrustning	92%	90%
10. Automater	100%	92%
5.1 Gasurladdningslampor	99%	100%

Återvinningsmålen nås i samtliga produktkategorier. Mängden plast innehållande flamskyddsmedel som kommer från insamlat elavfall ligger på 1 400 – 3 600 ton (uppskattat genom analyser från El-Kretsen).

Tabell 19 Mängd insamlat elavfall jämfört med såld mängd samma kalenderår

Insamlingskvot - Hushållsprodukter	2008	2009
1. Stora hushållsapparater	70,3%	71,3%
2. Små hushållsapparater	36,1%	34,0%
3. IT-, telekommunikations- och kontorsutrustning	67,3%	75,7%
4. Hemutrustning (TV-, audio- och videoutrustning)	118,8%	129,1%
5. Belysningsutrustning (förutom gasurladdningslampor)	17,9%	5,7%
5.1 Gasurladdningslampor	17,9%	19,5%
6. Elektriska och elektroniska verktyg	11,6%	13,1%
7. Leksaker samt fritids- och sportutrustning	5,3%	16,4%
8. Medicinteknisk utrustning	36,9%	36,1%
9. Övervaknings- och kontrollutrustning	7,9%	89,3%
10. Automater	-	-

Kategori 4 har höga insamlingssiffror pga. teknikövergången från CRT-skärmar till LCD, LED och plasma-TV. Automater är extremt sällsynt som hushållsprodukter. OBS. Att beräkna insamlingskvoten på såld mängd samma år som avfallet samlas in innebär att ingen hänsyn tas till exempelvis produktens livslängd eller den ekonomiska situationen på marknaden.

Insamlingen av batterier

Batterier kan innehålla ämnen som påverkar vår miljö negativt. Därför är det viktigt att alla batterier samlas in. Sedan den 1 januari 2009 är det producentansvar på batterier i Sverige. Det innebär att importören ska ta ansvar för att alla batterier som säljs samlas in och återvinns. El-Kretsen, EÅF och BlyBatteriRetur samlar in batterier. 39 000 ton batterier sattes på marknaden och 32 600 ton samlades in, det motsvarar ca 3,5 kg batterier per person insamlat.

Tabell 20 Statistik bärbara batterier 2009

Bärbara batterier ton	Sålt	Insamlat (ton)	Insamlat (%)
Bärbara batterier - Alkaliska/Brunstensbatterier	3491	1068	31%
Bärbara batterier - Kvicksilver (Hg)	126	18	14%
Bärbara batterier - Nickelkadmium (NiCd)	23	55	238%
Bärbara batterier - Nickelmetallhydrid (NiMH)	337	103	31%
Bärbara batterier - Bly (Pb)	383	157	41%
Bärbara batterier - Litium/Litiumjon/Litiumpolymer	785	31	4%
Bärbara batterier - Övriga	23	0	1%
Totalt	5169	1432	28%

Insamlingskravet är 25 procent enligt direktivet, 65 procent enligt förordningen

Tabell 21 Statistik Bil- & industribatterier av bly 2009

Bil- och industribatterier av bly	Sålt (ton)	Insamlat (ton)	Insamlat (%)
Industribatterier - Blybatterier som väger mindre än 3 kg/st	84	14	17%
Industribatterier - Blybatterier som väger mer än 3 kg/st	10 330	11 017	107%
Bilbatterier - Bly (Pb)	22 527	19 916	88%
Totalt	32 941	30 947	94%

Enligt svensk förordning ska 95 procent samlas in

Tabell 22 Statistik bil- och industribatterier ej av bly 2009

Bil- och Industribatterier ej bly ton	Sålt (ton)	Insamlat (ton)	Insamlat (%)
Industribatterier - Alkaliska/Brunstensbatterier	571	184	32%
Industribatterier - Kvicksilver (Hg)	36	5	14%
Industribatterier - Nickelkadmium (NiCd)	92	195	212%
Industribatterier - Nickelmetallhydrid (NiMH)	25	7	30%
Industribatterier - Litium/Litiumjon/Litiumpolymer	30	1	4%
Industribatterier - Övriga	0	0	0%
Bilbatterier - Nickelkadmium (NiCd)	0	0	35%
Bilbatterier - Övriga	2	0	0%
Totalt	756	392	52%

Enligt den svenska förordning ska 95 procent samlas in.

Lagstiftningen

Arbetet med en översyn av WEEE-direktivet pågår. Kommissionen har lagt fram flera förslag på ändringar i direktivet. Några viktiga frågor är differentierade återvinningsmål (större fokus på farligt avfall), omfattning, definition av producent och marknad, samt harmoniserade krav på insamlingssystem och rapportering.

Naturvårdsverket och kommunerna ansvarar tillsammans för den operativa tillsynen vad det gäller producentansvaret för elektriska och elektroniska produkter. Inom detta arbete att följer vi upp att alla producenter förstår vilket ansvar de har, och att de rapporterar till EE- & Batteriregistret på ett korrekt sätt. Om en producent inte rapporterar i tid kan det medföra miljöstraffavgifter. Storleken på dessa avgifter bestäms enligt punkt 8.1.1 och 8.1.2 i bilagan till förordningen (1998:950) om miljöstraffavgifter.

Batteriinsamlingen inom EU styrs av EG-direktiv 2006/66/EG. I Sverige införlivades direktivet genom en ny svensk batteriförordning (SFS 2008/834) som trädde i kraft den 1 januari 2009. Det nya direktivet ska verka för en bättre hantering av batterier ur miljösynpunkt inom EU samtidigt som det delvis ska verka harmoniserande. Det vill säga reglerna ska i stort vara desamma inom hela gemenskapen.

Direktivet innehåller även en del minimikrav som innebär att medlemsstaterna på vissa områden har rätt att ställa högre krav än de som meddelas i direktivet. Ett exempel är Sveriges insamlingsmål som är betydligt högre än direktivets på grund av att Sverige sedan tidigare haft en mycket hög insamlingsnivå för batterier.

Källförteckning

- Direktiv 94/62/EG. *Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall*
- Direktiv (02/96/EC). *Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/96/EG av den 27 januari 2003 om avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter (WEEE)*
- Naturvårdsverkets (2010). *Samla in, återvinn! Uppföljning av producentansvaret för 2008* Rapport 6328
- Naturvårdsverkets (2008b). *Samla in, återvinn! Uppföljning av producentansvaret för 2007* Rapport 5902
- Naturvårdsverkets (2008a). *Samla in, återvinn! Uppföljning av producentansvaret för 2006* Rapport 5796
- Naturvårdsverkets (2006). *Samla in, återvinn! Uppföljning av producentansvaret för 2005* Rapport 5599
- Naturvårdsverkets (2005). *Samla in, återvinn! Uppföljning av producentansvaret för 2004*: Naturvårdsverket. Rapport 5494
- SFS 2006:1273. *Förordningen om producentansvar för förpackningar*
- SFS 2005:220. *Förordning om retursystem för plastflaskor och metallburkar*
- SFS 2005:209 *Förordningen om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter*
- SFS 2001:1063. *Avfallsförordningen* (har upphävts 2011-08-09 genom SFS 2011:927)
- SFS 2000:208. *Förordning om producentansvar för glödlampor och vissa belysningsarmaturer.*
- SFS 2007:185. *Förordningen om producentansvar för bilar*
- SFS 1994:1236. *Förordningen om producentansvar för däck*
- SFS 1994:1205. *Förordningen om producentansvar för returpapper*
- SMED (2008a). *Uppföljningen av producentansvar för förpackningar år 2009*. SCB leverans till Naturvårdsverket. Dnr 635-1952-10 Rp.
- SMED (2008c). *Underlag till internationell rapportering 2009* (Excel): SCB, leverans till Naturvårdsverket. Dnr 635-1952-10 Rp.

Samla in, återvinn!

Uppföljning av producentansvar för 2009

RAPPORT 6482

NATURVÅRDSVERKET
ISBN 978-91-620-6482-2
ISSN 0282-7298

I denna rapport redovisar vi hur avfall under producentansvar omhändertagits under 2009, inklusive återvinningsnivåer. De produkter som omfattas av producentansvar är förpackningar, returpapper, däck, bilar, glödlampor och viss belysningsarmatur, samt elektriska och elektroniska produkter. I rapporten finns också en uppföljning av de frivilliga åtagandena om återvinning av kontorspapper och ensilageplast.

